

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123208940
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hirková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123208940.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hirkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt C. D. E. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: ANACO FIN s.r.o., so sídlom Miletičova 550/1, 821 08 Bratislava, IČO: 47 326 786, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.000 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/107/2023-84 zo dňa 29.01.2024, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I. a v súvisiacom výroku III. o trovách konania.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobný návrh žalobcu zamietol a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozsudok právne odôvodnil podľa § 1, § 2 písm. a/, § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

3. Rozsudok odôvodnil tým, že z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je zřejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušíteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa, v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

4. Žalobca bol úspešný v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu mu vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie

predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

5. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobný návrh žalobcu je dôvodným. Žalobca úspešným uplatnením nároku v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20Csp/128/2022, splnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

6. Priznanú sumu vo výške 50 eur žalobcovi titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 50 eur považoval za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Poukázal aj na prvotné konanie 20Csp/128/2022, v ktorom sa žalobca úspešne domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a v spore bol aj úspešný. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu na priznané primerané finančné zadosťučinenie vzal zreteľ aj na to, že v skoršom konaní bol pre pasivitu žalovaného vydaný súdom rozsudok pre zmeškanie. Žalobca netvrdil a ani súdu nepreukázal, aby mu konaním žalovaného vznikla ujma zásahom do jeho osobnostných práv. Zároveň za rozhodujúcu považoval skutočnosť na ktorú poukázal žalovaný, že žalobca z poskytnutej istiny úveru 20.000 eur poukázal žalovanému sumu 458,14 eur, čiže v rozsahu menšom ako je 2,3% z danej sumy. Žalobca nepreukázal, aby tento úver bol ním vo vzťahu k žalovanému splatený. Priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobcu ako nedôvodný zamietnutý.

7. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považoval za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi - žalobcovi, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý mu hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrilo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, proti výroku I. a III. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd zmenil výrok I. tak, aby žalobu zamietol.

9. Žalovaný považuje rozsudok za nepreskúmateľný a nepresvedčivý. Od začiatku konania tvrdil, že rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/128/2022 nepredstavuje právoplatné súdne rozhodnutie vydané na základe právneho záveru o porušení práva žalobcu ako spotrebiteľa. Teda že splnenie predpokladu podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je preukázané. Kontumačný rozsudok (ktorým je aj rozsudok sp. zn. 20Csp/128/2022) súd vydáva bez ohľadu na vecnú dôvodnosť žaloby a obsah procesných podaní, bez dokazovania resp. bez plnohodnotného hmotnoprávneho posúdenia veci, bez možnosti štandardného opravného prostriedku a v prípade právoplatnosti rozsudku s riadnymi účinkami res iudicata, teda definitívne. Rozsudok sp. zn. 20Csp/128/2022 neobsahuje žiadny právny záver o porušení práva žalobcu ako spotrebiteľa.

10. Súd prvej inštancie v napádanom rozsudku ani neuviedol, akú konkrétnu povinnosť žalovaný mal porušiť a či toto porušenie spĺňa kritériá vyplývajúce z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Ani žalobca v priebehu celého konania neoznačil, ktoré konkrétne právo žalobcu bolo porušené. Určenie konkrétnej povinnosti žalovaného resp. porušeného práva žalobcu nevyplýva ani z rozsudku sp.

zn. 20Csp/128/2020. Zákoným predpokladom pre uplatňovanie nároku na finančné zadosťučinenie je, aby konkrétne súdne rozhodnutie bolo vydané na základe záveru o porušení ustanovení na ochranu spotrebiteľa. Ak súd rozhodne a vyhovie návrhu spotrebiteľa z iného dôvodu (napríklad na základe všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka a pod.), potom nárok na primerané finančné zadosťučinenie nevzniká. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2020 sp. zn. 9Co/93/2019. Napadaný rozsudok považuje za predčasný a nepreskúmateľný, nakoľko z jeho odôvodnenia nevyplýva, ako sa súd vyporiadal so základnou otázkou pre konanie a rozhodnutie, na základe akého posúdenia je rozsudok sp. zn. 20Csp/128/2020, ktorý je kontumačným rozsudkom, neobsahuje právny záver vyplývajúci z dokazovania o porušení práva spotrebiteľa a aké konkrétne právo spotrebiteľa bolo porušené a teda uvedeným rozsudkom preukázané.

11. V konaní nebolo tvrdené a ani preukázané, že by mala žalobcovi hroziť ujma v súvislosti s nejakým plnením, ktoré žalovanému nepatriť. Z vykonaného dokazovania nevyplýva žiadny záver o plnení, ktoré žalovanému nepatrí. Naopak, samotný súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobca uhradil z úveru len 458,14 eur, čo je menej ako 2,3 % zo sumy úveru 20 000 eur. Záver súdu o nejakej hrozbe ujmy žalobcovi považuje za nedôvodný. Ujmou predsa nie je splnenie vlastných záväzkov, hlavne vrátenie úveru. Vrátenie úveru a splnenie záväzku zo zmluvy predsa nie je ujmou či protiprávnym obohatením. V rozsudku sp. zn. 20Csp/128/2022 ani súd o žiadnej ujme nehovorí. Považuje uvedené tvrdenie za rozporné s právnou povahou žalovaného nároku. Primerané finančné zadosťučinenie je nárokom nemajetkovej povahy. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/61/2018.

12. Odporuje základným mravným princípom a vôbec spravodlivému usporiadaniu vecí uplatňovanie nároku na finančné zadosťučinenie ako takého. Finančné zadosťučinenie bolo a je určené pre prípady, kedy napríklad dôjde k upieraniu práva spotrebiteľa a pod. Len na základe toho, že si uplatnil oprávnený nárok nedošlo ani k porušeniu práva spotrebiteľa a ani k vzniku nároku na zadosťučinenie.

13. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie atribúty jasnosti, stručnosti a zrozumiteľnosti odôvodnenia čo do zdôvodnenia vzniku a existencie základu nároku na primerané finančné zadosťučinenie a jeho výšky spĺňa a preto ho považuje v tomto smere za dostatočne odôvodnený. V napadnutom rozsudku súd prihliadal na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany všetkých strán sporu, pričom svoje rozhodnutie logicky a vecne veľmi podrobne odôvodnil. Samotná skutočnosť, že právne závery učené v rozhodnutí súdu nekorešponujú predstávam strany sporu ešte nemôže založiť arbitrážnosť a objektívnu nepresvedčivosť rozsudku (že rozsudok neúspešnú stranu často subjektívne nepresvedčí je pritom celkom pochopiteľné).

14. Nesúhlasil s tvrdeniami žalovaného uvedenými v odvolaní, pričom jeho jednotlivé argumenty iba preukazujú opodstatnenosť žaloby, pretože žalovaný si nepriznáva pochybenie a porušenie spotrebiteľských noriem a práv žalobcu, čo len odôvodňuje opodstatnenosť podanej žaloby s poukazom na jednotlivé ciele inštitútu PFZ. Výsledok a závery vyplývajúce zo základného konania evidentne preukazujú, že v súdnom (základnom) konaní bol preukázateľne úspešný. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má mať charakter sankcie, ktorá má postihovať toho, kto vo vzťahu k spotrebiteľovi postupoval v rozpore so zákonom. Vo vzťahu k výkladu ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/80/2020 zo dňa 24.08.2022. Ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/26/2013 zo dňa 23.05.2013. Z dikcie ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Na základe uvedeného argumentáciu žalovaného o tom, že nepreukázal úspešné uplatnenie porušenia spotrebiteľských práv a nevznikla mu žiadna ujma považuje za nerelevantnú. Ujma nebola len v akademickej rovine, ale preukázateľne hrozil zásah aj do majetkovej sféry, keďže hrozilo zníženie rodinného rozpočtu a životnej úrovne.

15. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia

pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu dňa 14.06.2024 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. Predmetom odvolacieho prieskumu, vychádzajúc z viazanosti odvolacieho súdu rozsahom i dôvodmi podaného odvolania, bolo posúdiť, či sa súd prvej inštancie dopustil žalovaným tvrdených väd rozhodnutia, a to podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, vychádzajúc pritom z konkrétnych dôvodov ako ich vymedzil odvolateľ v podanom odvolaní.

18. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

19. K dôvodu odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP /súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces/ treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

20. Medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

21. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie odvolateľa, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nedáva odpoveď na otázky podstatné pre rozhodnutie v spore. Prvoinštančný súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

22. Odvolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv odvolateľa nezistil také nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a záver boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia prvoinštančného súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

23. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia prvoinštančného súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

24. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže

príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

25. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil, sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

26. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia, keď na zistený skutkový stav súd buď neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

27. Odvolací súd skúmal uvedený odvolací dôvod a dospel k záveru, že prvoinštančný súd sa uvedeného pochybenia nedopustil. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Prvoinštančný súd pri právnom posúdení veci nepochybil.

28. Súd prvej inštancie teda opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil, vyvodil z nich i správny právny záver a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

29. V prejednáwanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

30. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

31. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, nevyplyvajú z neho žiadne kritériá v zmysle stanovenia toho, čo zadosťučinenie predstavuje. Zrejme je len to, že základ tohto nároku je daný úspechom spotrebiteľa pri uplatnení porušeného práva. Porušenie práva, ak sa ho spotrebiteľ v konaní pred súdom s úspechom domôže rozhodnutím súdu, je preto právnomu skutočnosťou majúcou za následok vznik nároku na zadosťučinenie.

32. Právnym dôvodom stanovujúcim predpoklad a existenciu práva žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie je jeho úspech v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20Csp/128/2022. Rozsudkom pre zmeškanie č.k. 20Csp/128/2022-37 zo dňa 21.12.2022 žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.05.2014, uzavretej k Zmluve o OTP REFINANC EXPRESE č. XXX/XXXX/XXXX zo dňa 21.05.2014, na výkon zrážok zo mzdy.

33. OTP Banka Slovensko, a.s. a žalobca uzavreli dňa 21.05.2014 dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ.

34. Žalovaný žiadosťou zo dňa 23.03.2022 žiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy na uspokojenie pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo zmluvy č. XXXXXXXX, a to neuhradenej splatnej pohľadávky vo výške 45 146,37 eur.

35. Z dokazovania vykonaného a žalobcom tvrdených skutkových okolností nepochybne vyplýva, že základ nároku žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je daný.

36. Okresný súd Prešov vydal rozsudok pre zmeškanie č.k. 20Csp/128/2022-37 zo dňa 21.12.2022 podľa § 273 CSP, pretože žalovaný bez uvedenia vážneho dôvodu nesplnil povinnosť uloženú mu súdom, k žalobe sa žiadnym spôsobom nevyjadril, neuviedol žiadne skutočnosti a neoznačil žiadne dôkazy na svoju obranu, aj napriek tomu, že bol o následkoch nesplnenia povinnosti súdom poučený.

37. Podľa § 273 CSP súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm.

a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,

b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

38. Podľa § 273 CSP je súd povinný skúmať, či žalobcom tvrdený skutkový stav je nesporný a prihliadať na všetky skutočnosti, na ktoré súd zo zákona prihliadať má. Ak súd dospeje k názoru, že žalobcom tvrdený skutkový stav nie je nesporný, napriek tomu, že by boli splnené všetky podmienky na vydanie kontumačného rozsudku, súd takýto rozsudok nevydá. Neobstojí preto námietka žalovaného, že kontumačný rozsudok súd vydáva bez ohľadu na vecnú dôvodnosť žaloby a obsah procesných podaní, bez plnohodnotného hmotnoprávneho posúdenia veci. Odvolanie je prípustné aj proti rozsudku pre zmeškanie, pokiaľ by neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia. Keďže rozsudok pre zmeškanie žalovaného nebol zrušený, má sa za to, že boli splnené podmienky na jeho vydanie a nárok žalobcu uplatňovaný v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 20Csp/128/2022 bol dôvodný, pretože žalobe bolo vyhovené v plnom rozsahu.

39. Žalovaný porušil povinnosť podľa § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa (podľa ktorého vec právne posúdil súd prvej inštancie), keďže použil proti žalobcovi ako spotrebiteľovi neprijateľnú podmienku dohodu o zrážkach zo mzdy, čo vyplýva z príloh žaloby, žiadosti zo dňa 23.03.2022 o vykonávanie zrážok zo mzdy, predloženej zamestnávateľovi žalobcu. Rozsudok pre zmeškanie neobsahuje odôvodnenie dôvodnosti nároku žalobcu, pretože v zmysle ust. § 275 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje iba stručnú identifikáciu procesného nároku (predmet konania) a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie (ustanovenie zákona, podľa ktorého rozhodol), keďže ide o skrátený typ rozhodnutia. Nemení to nič na tom, že je splnená hypotéza právnej normy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, že žalobca ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom. V konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 20Csp/128/2022 bol úspešný ako spotrebiteľ a z dokazovania vykonaného v tejto veci, príloh žaloby vyplýva, že žalovaný porušil povinnosť ustanovenú mu zákonom o ochrane spotrebiteľa.

40. Žalovaný z bodov 14. a 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku namietal, že ujmou nie je splnenie vlastných záväzkov, hlavne vrátenie úveru. Súd prvej inštancie netvrdil, aby žalobcovi mala vzniknúť ujma plnením záväzku (úveru). V bode 14. odôvodnenia rozsudku uviedol, a to v súvislosti s priznanou sumou primeraného finančného zadosťučinenia, že žalobca z poskytnutej istiny úveru 20 000 eur poukázal žalovanému sumu 458,14 eur, čiže v rozsahu menšom ako je 2,3 % z danej sumy. V ďalšom bode 15. odôvodnenia rozsudku uviedol, že priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi žalobcovi, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý mu hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrielo. Uvedený záver súdu prvej inštancie je potrebné vnímať tak, že žalovaný si uplatnil právo na plnenie dohodou o zrážkach zo mzdy a plnenie poskytnuté na základe tejto dohody by mu nepatrielo, vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Prešov č.k.

20Csp/128/2022-37 zo dňa 21.12.2022, ktorý žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy.

41. K porušeniu práva spotrebiteľa žalobcu došlo tým, že žalovaný použil dohodu o zrážkach zo mzdy, predložil ju zamestnávateľovi žalobcu, tým konal v rozpore s ust. § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa.

42. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

43. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 CSP).

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).